

ISTRAŽIVANJE PLESA U HRVATSKOJ

SAŽETAK

Tekstom se žele dopuniti dosadašnji prikazi istraživanja plesa u Hrvata. Viđenjem struke iz današnje perspektive autor nastoji revalorizirati dosadašnja istraživanja i dopuniti postojeće preglede. Kritički gleda na razvoj etnokoreologije i etnologije plesa u Hrvatskoj, te ih uspoređuje s europskim i američkim dosezima struke. Spominje osnovne izvore koji su dosad poslužili za istraživanje plesa, kao i teme, metodologiju i način istraživanja pojedinaca koji se bave plesom. Ocjenjuju se doprinosi etnomuzikologa Franje K. Kuhača, koji se ujedno smatra i prvim hrvatskim etnokoreologom, kao i etnomuzikologa Vinka Žganca, koji je nakon nekoliko desetljeća prekinutog istraživanja plesa poslije Kuhača osmislio plesno pismo i uz istraživanje tradicijske glazbe, bilježio i pjesme uz ples, pa i ples. Intenzivnim bilježenjem i istraživanjem bavi se najplodniji hrvatski etnokoreolog Ivan Ivančan, koji je izdao niz zbirki plesnoga gradiva prikupljenog prema regionalnom principu. Važnijim istraživanjem plesa u suvremenom životu bavi se Stjepan Sremac, koji pritom nastavlja Ivančanova regionalna istraživanja na hrvatskim područjima koja nisu istražena. Kontekst plesnih običaja u prošlosti nastoji se rekonstruirati metodom intervjua, a suvremena plesna zbivanja promatraju se i istražuju sudjelovanjem u njima. Plesna zbivanja predmet su istraživanja i dviju etnologinja plesa Elsie Ivančić Dunin i Nadine Dougan Krstić, koje istražuju ples Hrvata u Hrvatskoj i u obje Amerike, te prate promjene u plesu izazvane promjenom konteksta izvedbi. U tekstu se spominje i "zagrebačka škola folklor", njezin utemeljitelj Zvonimir Ljevaković, te kasniji ravnatelj Ivan Ivančan; obojica su prema temeljitim istraživanjima za scenu koreografirali folklorne plesove. Autor se osvrće i na doprinos koreologa i baletnih pedagoga, kao i folklorista entuzijasta koji su svojim koreografijama ili istraživanjima dali obol istraživanju plesa u Hrvatskoj.

U okviru Studijske skupine za etnokoreologiju Međunarodnog savjeta za tradicijsku glazbu (ICTM) i hrvatski istraživači nastoje ići ukorak s istraživanjima plesa u svijetu.